

**ANBEFALET AF
DYRENES
BESKYTTELSE**



SPECIFIKATION

**MÆRKEKRAV
MALKEKVÆG**

KRAV TIL MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	3
DB Kontrol	4
Mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"	5
KRAV TIL HOLD AF MALKEKVÆG (MÆLKEPRODUKTION OG OKSEKØD FRA MALKEKØER OG KVIER) OMFATTET AF MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	6
Primærproducent	6
I. Specifikationen	6
II. Dyr omfattet af specifikationen	6
III. Udearealer	6
IV. Opstaldning	7
Rumfang, lys og ventilation	8
V. Kælvning	8
VI. Malkning	9
VII. Foder og vand	9
VIII. Management	9
IX. Sygdoms- og sundhedskontrol	10
X. Drift	11
XI. Transport	11
XII. Slagtning	12
XIII. Kontrolgebyr	13
RAMME FOR EGENKONTROLPROGRAM I MÆLKEPRODUKTION OMFATTET AF MÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	14
I. Ansvarlig for egenkontrollen er den driftsansvarlige	14
II. Dyr omfattet af specifikationen	14
III. Udearealer	15
IV. Opstaldning	15
V. Kælvning	15
VI. Malkning	15
VII. Foder og vand	15
VIII. Management	16
IX. Sygdoms- og sundhedskontrol	16
X. Drift	17
XI. Transport	17
BILAG 1. ALMINDELIGE BETINGELSER FOR BRUG AF FÆLLESMÆRKET "ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE"	18
Bilag 1.1	23
BILAG 2. LEVERINGSERKLÆRING TIL SLAGTERI – KREATURER	24
BILAG 3. TRANSPORTERKLÆRING	25

Krav til mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Kravene til mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er koncentreret omkring dyrenes velfærd i produktion, transport og ophold på slagteriet og kan skitseres i 5 punkter:

1. Dyrene skal altid have frihed til at kunne bevæge sig frit og have mulighed for at udvise normal adfærd.
2. Dyrene må ikke lide overlast fysisk eller psykisk.
3. Dyrene må ikke sulte, men skal have fri adgang til naturlige fodermidler og vand, således at de kan opretholde god sundhed og vigør.
4. Dyrene må ikke udsættes for unødigt smitte eller lide anden overlast.
5. Dyrene må ikke på nogen måde skræmmes eller unødigt stresses.

Udvikling

Som udgangspunkt skal malkekvægbesætninger under denne ordning leve op til den gældende danske lovgivning for hold af malkekvæg.

Specifikation, og dermed de regler og krav, der er til primærproducenterne, er i løbende udvikling. Denne udvikling skal sikre, at specifikationen til enhver tid er i overensstemmelse med den højeste dyrevelfærd.

Når der vedtages nye regler, skal der sikres passende overgangstider for allerede godkendte producenter, så producenterne får mulighed for at udvikle produktionen i overensstemmelse med de nye krav, og at nye regler ikke indføres med det resultat, at der bliver en konkurrenceforvridning mellem producenter.

Dyrenes Beskyttelse har nedsat Regeludvalg, hvor primærproducenter og distributionsvirksomheder under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er repræsenteret. Regeludvalgene udarbejder forslag til ændringer i specifikationen. Dyrenes Beskyttelse vedtager ændringer i specifikationen.

DB Kontrol

Som følge af myndighedskrav har Dyrenes Beskyttelse oprettet en selvstændig kontrolenhed, DB Kontrol. Til at følge DB Kontrols arbejde er der nedsat en kontrolkomité. Kontrolkomitéen skal sikre DB Kontrols uvildighed og interessenternes tilfredshed med DB Kontrol.

Kontrolkomitéen består af et repræsentativt antal medlemmer udpeget af DB Kontrol efter indstilling, heraf som minimum fra:

- Dyrenes Beskyttelse: 1 person
- DB Kontrol: 2 personer
- Producenter omfattet af DB Kontrol: 2 personer
- Slagterier/distributører: 1 person
- Økologisk Landsforening: 1 person
- Forbrugerrådet: 1 person
- Detailhandel: 1 person

Kontrolbesøg

DB Kontrol er ansvarlig for at der gennemføres kontrolbesøg hos de primærproducenter, der har et ønske om at blive certificerede eller er certificerede til brug af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse". Kontrolbesøget foretages af kontrollører tilknyttet DB Kontrol, og opgaven kan være udliciteret til en ekstern partner som f.eks. Baltic Control.

Kontrollørerne foretager kontrolbesøg hos hver primærproducent mindst én gang pr. kalenderår. Kontrolbesøget kan foregå som et anmeldt eller uanmeldt besøg.

Primærproducenten vil normalt blive adviseret med kort varsel af kontrolløren for at sikre, at den besætningsansvarlige er til stede.

Ved kontrolbesøget gennemgår kontrolløren produktionen og kontrollerer egenkontrolprogrammet.

Mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

ANBEFALET AF DYRENES BESKYTTELSE



Forekomsten af logoet på mælk og mælkebaserede fødevarer og på kødprodukter fra malkekøer giver forbrugeren en garanti for, at produktet stammer fra dyr produceret under kravene i denne specifikation.

Fællesmærket kan anvendes på alle færdigvarer, der ønskes forhandlet under mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

Fællesmærket må kun anvendes på produkter, der har oprindelse fra dyr produceret under specifikationen.

Baggrund

Udgangspunktet er at producere sunde kvalitetsprodukter under kontrollerede former, hvor der i produktionsprocesserne er udvist ansvarlighed m.h.t. såvel dyrevelfærd som miljø.

Der stilles store krav til:

- Dyrenes velfærd
- Dyrenes sundhed og fodring
- Miljømæssige hensyn
- Produkternes sundhed, sikkerhed og kvalitet

Det er dokumenteret:

- At tilvækst og foderudnyttelse forbedres, når dyrene får mere plads
- At sundheden forbedres, når dyrene får mere frisk luft
- At dyrenes tilvækst og foderudnyttelse forbedres, når dyrene er mindre syge

Krav til Hold af Malkekvæg (mælkeproduktion og oksekød fra malkekøer og kvier) omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Primærproducent

I. Specifikationen

Dyrenes Beskyttelse er ansvarlig for specifikationen. Producenten er ansvarlig for at overholde den til enhver tid gældende specifikation, samt for overholdelse af de til enhver tid gældende love, regulativer og myndighedskrav, som finder anvendelse på produktionen.

II. Dyr omfattet af specifikationen

Specifikationen omfatter alle malkekøer af malkerace og omfatter malkekøer, kvier og opdræt i besætningen. Det anbefales, at nyindkøbte dyr kommer fra besætninger, der også er godkendt under mærkeordningen "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse", men det tillades, at avlsdyr (både tyre og køer) indkøbes fra besætninger, der ikke er godkendt under mærkeordningen.

Malkekøer skal være avlet efter robusthed, stærke lemmer og lette kælvninger, således at kælvningen kan foregå naturligt. Der skal vælges tyre med et delindeks for holdbarhed på over 100, og det anbefales generelt at indføre krydsningsavl, som er kendt for at give robuste dyr.

Opdræt af tyrekalve

Tyrekalvene fra besætningen skal opdrættes til slagtning i Danmark og må ikke aflives efter fødslen eller eksporteres til udlandet. Hvis tyrekalvene ikke opdrættes i besætningen, skal de sælges til en dansk opdrætter, og helst til opdræt i henhold til økologireglerne.

Kalve i besætningen skal generelt opstaldes i fællesbokse efter den første leveuge og mælkefodres i 3 måneder. Spædkalve skal indenfor de første 6 timer have tilstrækkelig med råmælk af god kvalitet. Sondefodring med råmælk er kun tilladt til at behandle syge og svage kalve, og må aldrig gives rutinemæssigt.

Det anbefales at sætte spædkalvene sammen med en ammetante.

III. Udearealer

Krav til græsningsperiode

Som udgangspunkt skal alle dyr have adgang til græsarealer i sommerhalvåret. Malkekøer skal på græs mindst 6 timer om dagen i perioden fra 15. april til 1. november, såfremt forholdene tillader det. Kvierne skal senest fra 1. maj mindst 5 måneder på græs hele døgnet, såfremt forholdene tillader det. Græsningsarealer skal gennem hele græsningsperioden tilpasses henholdsvis køernes og kviernes fodringsbehov.

Det er tilladt af hensyn til et dyrs velfærd, inseminering, løbning, goldning eller levering til slagtning at holde dyret på stald i en kortere periode (i.e. op til 7 dage).

Krav til græsarealer

Græsarealerne skal være tilstrækkeligt store og være med græsdække, og det anbefales, at der er steder med skygge på arealet. Der skal som minimum være 0,2 ha græsareal til rådighed pr. dyr, som dog kan være fordelt på flere folde. Der skal være fri adgang til frisk drikkevand, når dyrene er på græs. Kvier skal have adgang til en kløpind eller lignende, når de er på græs.

Arealerne skal til enhver tid være af en størrelse, der er miljømæssigt forsvarlig, og skal som et absolut minimum følge gældende miljølovgivning.

Drivveje

Drivveje skal være anlagt med et fast og farbart underlag, således at risikoen for klovskader minimeres.

Krav til indhegning

Der skal sikres en god og effektiv hegning af græsningsarealerne, og pigtråd er ikke tilladt.

Krav til ly i vinterperioden

Hvis dyrene også holdes ude i vinterperioden, skal Fællesudtalelsen fra Det Veterinære Sundhedsråd og Dyreværnsrådet fra 2012 følges.

IV. Opstaldning

Plads

Samtlige dyr i besætningen skal have mulighed for at bevæge sig frit. Malkekøer skal opstaldes i løsdrift med dybstrøelse eller sengebåse. Totalarealet skal være minimum 6,6 m² for små racer og 8 m² for store racer. Mindst halvdelen af indearealet skal være med fast gulv.

Hvileareal

Sengebåse skal være tilpas store til, at koen uhindret kan rejse og lægge sig naturligt. Til de små racer skal sengebåsen mindst være 2,65 meter lang og 1,10 meter bred. Til de store racer skal sengebåsen mindst være 2,85 meter i længden og 1,25 meter i bredden.

I kvægstalde, der er taget i brug før 2010, tillades kortere sengebåse, såfremt det via velfærdsrapporten under besætningens sundhedsrådgivning kan dokumenteres, at de kortere sengebåse ikke giver anledning til, at køerne har trykninger eller andre skader som følge af korte sengebåse. Velfærdsrapporten skal fremvises og kontrolleres ved det årlige kontrolbesøg i besætningen. Det anbefales endvidere, at der i stalde med korte sengebåse fokuseres på at reducere køernes størrelse gennem krydsningsavl.

Sengebåsen skal være med et blødt og eftergivende leje, og det anbefales at anvende sand i sengebåsene, da sand giver koen den bedste komfort under hvile og aflastning, i

DYRENES BESKYTTELSE

forbindelse med at koen lægger og rejser sig. Alternativt kan anvendes såkaldte madrasser med minimum 5 cm strøelse. Der skal som minimum være en sengebås per ko.

I stalde med dybstrøelse skal hvilearealet være mindst 5 m² per ko for små racer og 6,5 m² for store racer.

Gangarealer

Alle gangarealer skal være med skridsikre gulve, der så vidt muligt holdes tørre, så køerne kan bevæge sig sikkert og uden risiko for at skride ud eller falde. Der skal være fri passage på gangarealerne, således at køerne uhindret kan vende rundt og passere hinanden.

Ungdyr (kvier)

Ungdyrene skal holdes i fællesbokse med dybstrøelse eller strøelse i hvilearealet, og alle dyr skal samtidigt kunne ligge tørt og trækfrit.

Opbinding

Det er ikke tilladt at binde dyrene. Undtagelsesvis kan dyr opbindes meget kortvarigt i forbindelse med sygdom, behandling eller identifikation af et dyr.

Kortvarig opbinding af udvalgte dyr tillades endvidere i forbindelse med udstillingsarbejde/dyrskuer for at vænne dem til håndtering. Bindslet skal da give dyrene størst mulig frihed til at kunne stå og ligge naturligt, og båsen skal være tør og velstrøet.

Rumfang, lys og ventilation

Der skal være naturligt dagslys i stalden, hvilket indebærer minimum 100 lux i dagsperioden uden kunstig belysning, og at lysarealet som minimum udgør 5 % af gulvarealet.

Der skal være tilstrækkelig med frisk luft i stalden, og der skal på meget varme sommerdage iværksættes tiltag i stalden, der minimerer risikoen for, at køerne udsættes for varmestress.

V. Kælvning

Koen skal kælte enten på marken eller i en enkeltdyrs kælvningsboks, og ko og kalv skal efterfølgende gå uforstyrret sammen i mindst 24 timer. Kælvningsboksen skal minimum være 10 m² for små racer og 12 m² for store racer; den skal have et blødt og tørt underlag, og mindst to af siderne skal være med lukkede sider. Det anbefales, at boksen er med runde hjørner. Der skal mulighed for at maskinmalke koen.

I perioden op til kælvning anbefales det at opstalde de højdrægtige køer i fælles bokse med strøelse, og i god tid inden kælvningen flytte koen til kælvningsboksen, så den kan nå at vænne sig til boksen inden kælvning.

VI. Malkning

Lakterende malkekøer skal indtil goldning maskinmalkes minimum 2 gange dagligt. Malkningssystemer kan være malkestald eller malkerobot, og alle systemer skal have et alarmsystem, så det hurtigt opdages, hvis malkesystemet ikke fungerer. Ved robotmalkning skal der være kapacitet til at holde ventetiden på et minimum. Ved malkestalde skal der være en særskilt opsamlingsplads med minimum 1,5 m² per ko for små racer og 1,75 m² per ko for store racer. Køerne skal generelt opholde sig højst en time på opsamlingspladsen, og det anbefales, at gulvet på opsamlingspladsen er eftergiveligt.

VII. Foder og vand

Malkekøer skal have fri adgang til foder af god kvalitet, og andelen af grovfoder skal udgøre minimum 60 % af den daglige foderration. Andelen af grovfoder kan reduceres til minimum 50 % for malkekøer i de første 3 måneder af laktationen, hvor de har behov for ekstra energi til den høje mælkeproduktion.

Der må højst være 2 køer per ædeplads ved foderbordet. En ædeplads er 65 cm bred for jersey og 70 cm bred for store racer. Der skal dog være en ædeplads per ko til nykælvere i mindst 12 dage efter kælvning.

Ved måltidsfodring af ungdyr skal der være én ædeplads per dyr. De skal desuden have fri adgang til grovfoder af god kvalitet året rundt.

Strøelse regnes generelt ikke som foder. I græsningsperioden vil dyrenes behov for strukturfoder normalt være dækket. Der kan dog være særlige forhold (e.g. strukturfattigt græs om efteråret), som betinger, at dyrene tilbydes andet grovfoder, f.eks. halm.

Krav til foderkvalitet

Den anvendte foderration skal være af god kvalitet med alle nødvendige næringsstoffer, mineraler og vitaminer. Tildeling af foder på udearealer og opbevaring af fodermidlerne skal foregå under hygiejniske forhold.

Alle foderblandinger skal være fuldt deklarerede med angivelse af de procentvise mængder af indholdet. Foder må ikke indeholde vækstfremmere, antibiotika eller andre lægemidler, farvestoffer eller lignende. Der skal kunne fremvises indlægssedler fra seneste foderleverance.

Krav til vand

Der skal til enhver tid være fri adgang til drikkevand for alle dyr. Adgangen til vand skal være i form af vandkopper, vandkar eller lignende. Drikkenipler er ikke tilladt.

VIII. Management

Krav til drift

En meget høj standard af driftsledelsen er vigtig. Den daglige, overordnede ledelse skal være erfaren og kompetent i kvægproduktion. Evt. medarbejdere skal være velinstruerede.

Alle dyr skal efterses hver dag for at holde grundigt øje med evt. skader, sygdomstegn eller stress. Dette gælder såvel for dyr på stald som for dyr på græs eller andre udearealer. Syge eller tilskadekomne dyr skal behandles omgående.

Alle dyr i besætningen skal være velplejede, dvs. ren og fri for gødning, lus, ringorm og skab. Dyrene skal kunne udføre deres naturlige hudpleje, og malkekøerne skal have adgang til en roterende kobørste (1 børste per 50 køer). Endvidere skal goldkøer og køer i kælvningsbokse have adgang til en stationær kobørste.

Klovene skal efterses mindst 2 gange årligt, og klovpleje skal udføres efter behov.

Krav til mærkning og CHR

Alle dyr skal registreres og kunne identificeres.

Dyrene skal kunne identificeres vha. CKR- nr. fra de er 20 dage gamle.

Alle oplysninger vedr. af- og tilgang for samtlige dyr skal registreres i CHR-registeret.

Krav til afhorning

Der må ikke gå hornede og dyr uden horn i samme flok. Hvis man vælger at afhorne, gælder det samtlige køer og kvier i besætningen, da det ikke er hensigtsmæssigt at have både hornede og ikke hornede køer i besætningen. Slagtekalve i besætningen skal ikke afhornes.

Kviekalve skal afhornes så tidligt som muligt og senest ved 3 måneders alderen.

Afhorningen skal foretages, efter at en dyrlæge har lagt en bedøvelse, og skal foretages inden for ½ time efter, at bedøvelsen er lagt. Kalven skal samtidig med bedøvelsen have en længerevarende smertebehandling. Som dokumentation herfor skal foreligge dyrlægekvittering.

Krav til inventar

Alt inventar, fodringsanlæg og lignende skal holdes tilstrækkeligt rent, og det skal altid være velholdt og i god stand.

IX. Sygdoms- og sundhedskontrol

Sygebokse

Syge dyr skal ved behov opstaldes i en enkeltboks (sygeboks), som er mindst 10 m² for små racer og 12 m² for store racer. Kælvningsbokse må ikke anvendes som sygeboks. I fællessygebokse skal der være mindst 6,8 m² per ko for små racer og 8,0 m² per ko for store racer. Der skal være et blødt og tørt underlag i alle sygebokse, og der skal være mulighed for at maskinmalke. Der skal generelt være minimum 1 sygeplads per 100 køer.

Sundhedsrådgivningsaftale

Besætningen skal have en sundhedsrådgivningsaftale, og den praktiserende dyrlæge skal være orienteret om kravene i specifikationen.

Dyr må kun medicineres i forbindelse med sygdom. Medicinering skal altid foregå under rådgivning af en dyrlæge.

Der gælder følgende krav til indgivelse af lægemidler: Hvis producenten eller den person, der foretager evt. efterbehandling af syge dyr, ikke er fuldtidsbeskæftiget inden for husdyrproduktion eller har mindst 6 måneders praktisk erfaring med husdyrhold (herunder indgivelse af lægemidler), skal vedkommende have deltaget i et af Fødevarestyrelsen godkendt medicin håndteringskursus.

Behandling med såvel receptpligtig som håndkøbsmedicin medfører en **tilbageholdelsesfrist på to gange** den frist, der er fastsat af Sundhedsstyrelsen for det pågældende præparat.

Der skal føres journal over al anvendelse af veterinærmedicin samt enhver anden anvendelse af sygdomsbekæmpende midler. Journalen skal til enhver tid opfylde kravene for en sundhedsrådgivningsaftale. Af journalen skal fremgå følgende:

- Det behandlede dyrs CKR-nr.
- Diagnose
- Navn og mængde af anvendt præparat
- Hvordan lægemidlet er indgivet
- Dato for tildeling (indledning og afslutning)
- Lovbefalet tilbageholdelsesfrist
- Hvem der har udført behandlingen

X. Drift

Krav til parallelproduktion

Parallelproduktion af kødkvæg på ejendommen er tilladt. Hele mælkeproduktionen på ejendommen skal være i overensstemmelse med konceptet.

Egenkontrol

Producenten er ansvarlig for, at specifikationen efterleves i primærproduktionen, samt at egenkontrollen udføres i overensstemmelse med specifikationen og det til enhver tid gældende egenkontrolprogram.

Klager

Producenten er forpligtet til at notere evt. klager over produktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".

XI. Transport

Der skal opbevares en gyldig transporterklæring på ejendommen.

Krav til håndtering

Alle dyr, som flyttes og transporteres, skal behandles, køres og transporteres med stor omtanke og opmærksomhed.

Elektrisk drivstav eller lignende instrumenter må ikke bruges - hverken ved flytning eller læsning af dyrene. Desuden skal dyrene transporteres løse.

Det er ikke tilladt at transportere højdrægtige dyr og nykælvende.

Krav til udleveringsfaciliteter

Der skal være hensigtsmæssigt indrettede udleveringsfaciliteter i form af løbegang, rampe eller udleveringsfold.

Krav til transporttid og transportvej

Transporttiden af dyr til slagtning må maksimalt være 8 timer, og transporten skal foregå direkte fra besætning til slagteri uden omlæsning. Opsamling af slagtedyr fra flere besætninger undervejs (samkørsel) er tilladt.

Såfremt der ikke findes slagtefaciliteter for kreaturer inden for 8 timers transporttid (f.eks. fra Bornholm), kan længere transporttid undtagelsesvis tillades; hvis transporttiden overstiger 8 timer, skal dyrene tilbydes vand, foder og hvileperioder, jf. gældende lovgivning.

Krav til transportvognen

Transportvognen skal være indrettet således, at dyrenes behov tilgodeses.

Transportvognen skal være forsynet med lift, have fuld luftaffjedring på alle aksler, og gulvet skal have gummibelægning eller lignende belægning med samme isolerende, støjdæmpende og skridsikre egenskaber.

Det er tilladt, at producenten selv transporterer kvæg i eget godkendt transportmiddel direkte til et slagteri. Transportafstanden må højst være på 50 km, og transporttiden må maksimalt være 1 time. Der skal som compensation for manglende luftaffjedring anvendes rigelige mængder halm.

Ved transport af dyr inden for egen bedrift og over korte strækninger kan transporten foregå på andre vogntyper, som sikrer forsvarlig transport.

XII. Slagtning

Slagtning skal foregå så skånsomt som muligt, og altid med forudgående bedøvelse.

Dyrene skal slagtes hurtigst muligt efter ankomsten på slagteriet og må ikke overnatte på slagteriet.

Alle dyr skal bedøves med boltpistol, som er *penetrerende* (herved forstås at bolten trænger igennem kraniet og ind i hjernen), inden slagtning.

Dyr må kun føres til slagtning på autoriserede slagterier.

Dyr må også aflives ved at skyde dem (med riffel) direkte på marken, hvorefter slagtekroppen transporteres til en slagter for videre forarbejdning.

XIII. Kontrolgebyr

Til dækning af udgifter i forbindelse med godkendelses- og kontrolbesøg opkræves der et kontrolgebyr. Kontrolgebyret opkræves også, selv om godkendelsesbesøget skulle resultere i, at besætningen ikke godkendes.

Der henvises til Dyrenes Beskyttelses hjemmeside (www.dyrenesbeskyttelse.dk) for størrelsen på det til enhver tid gældende kontrolgebyr.

Ramme for egenkontrolprogram i Mælkeproduktion omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Rammeegenkontrolprogrammet er en overordnet beskrivelse af egenkontrollen hos primærproducenten. Erklæringerne i bilag 2-3 eller tilsvarende dokumentation, der sikrer, at kravene i erklæringerne opfyldes, kan anvendes i egenkontrollen.

I. Ansvarlig for egenkontrollen er den driftsansvarlige

Følgende dokumenter sikrer, at kravene i specifikationen "Mærkekrav - mælkeproduktion" er overholdt:

- Ajourført besætningsliste og staldblok
- Stambogsoplysninger
- Besætningsliste fra CHR
- Mark- og gødningsplaner
- Indlægs- og følgesedler for foderindkøb
- Staldoversigt med mål og arealer (indvendige mål)
- Evt. dyrlægerapporter og journaler
- Tilbageholdelsessedler
- Fakturaer fra foderindkøb og dyrlæge
- Erklæringer (bilag 2-3) eller tilsvarende dokumentation

Dokumentationen opbevares i to år.

II. Dyr omfattet af specifikationen

Krav til race og kalveopdræt

Kontrolparameter:

Der skal indhentes stambogsoplysninger ved indkøb af avlsdyr.
Det skal dokumenteres, at tyrekalvene opdrættes i Danmark.

Dokumentation:

Stambogsoplysninger. Forevisning af aftale med kalveopdrætter.
Dokumentationen opbevares i to år.

III. Udearealer

Krav til græsningsperiode

Kontrolparameter:

Der foretages løbende registrering af besætningshændelser, herunder ind- og udbindingstidspunkter, på staldblok. Størrelsen af græsarealer afpasses efter antallet af dyr.

Dokumentation:

Staldblok med registrering af besætningshændelser samt markplaner.

Dokumentationen opbevares i to år.

IV. Opstaldning

Krav til indeareal

Kontrolparameter:

Der skal være tilstrækkelige indendørsarealer til rådighed.

Dokumentation:

Oversigt over alle stalde og bokse med angivelse af mål og arealer, antal sengebåse samt staldblok. Dokumentationen opbevares i to år.

V. Kælvning

Krav til kælvningsboks og ko/kalv sammen i minimum 24 timer

Kontrolparameter:

Der skal være nok enkeltdyrs kælvningsbokse til rådighed til, at ko og kalv kan være sammen i boksen mindst 24 timer efter kælvningen.

Dokumentation:

Oversigt over antal kælvningsbokse. Staldblok med registrering af hændelser, hvor ko og kalv ikke har haft mindst 24 timer sammen i kælvningsboks. Dokumentationen opbevares i to år.

VI. Malkning

Lakterende køer malkes minimum 2 gange dagligt.

Kontrolparameter:

Den daglige malkerutine skal sikre, at køerne malkes 2 gange dagligt.

Dokumentation:

Staldblok med registrering af hændelser, hvor køerne ikke er blevet malket 2 gange om dagen. Dokumentationen opbevares i to år.

VII. Foder og vand

Krav til foderkvalitet

Kontrolparameter:

Foder kontrolleres ved daglig håndtering. Indlægs- og følgesedler kontrolleres ved modtagelse af foderleverancer.

Dokumentation:

Indlægs- og følgesedler for seneste foderleverance skal opbevares.

VIII. Management

Krav til mærkning og CHR

Kontrolparameter:

Alle dyr mærkes, jf. myndighedskrav.

Dokumentation:

Udskrift fra CHR-register og besætningsliste. Dokumentationen opbevares i to år.

Krav til afhorning

Kontrolparameter:

Kalve må kun afhornes, efter en dyrlæge har lagt en bedøvelse. Dato for afhorning noteres på individniveau på staldblok

Dokumentation:

Tilbageholdelsessedler, dyrlægeregninger og staldblok. Dokumentationen opbevares i to år.

IX. Sygdoms- og sundhedskontrol

Krav til sygdoms- og sundhedskontrol

Der skal føres journal over al anvendelse af veterinærmedicin samt enhver anden anvendelse af sygdomsbekæmpende midler. Journalen skal til enhver tid opfylde kravene for en sundhedsrådgivningsaftale. Af journalen skal fremgå følgende:

- Det behandlede dyrs CKR-nr.
- Diagnose
- Navn og mængde af anvendt præparat
- Hvordan lægemidlet er indgivet
- Dato for tildeling (indledning og afslutning)
- Lovbefalet tilbageholdelsesfrist
- Hvem der har udført behandlingen

Kontrolparameter:

Der skal foreligge en gældende sundhedsrådgivningsaftale. Brug af veterinærmedicin og tilbageholdelsestider registreres på enkeltdyrs-niveau.

Dokumentation:

Tilbageholdelsessedler, dyrlægeregninger, sundhedsrådgivningsaftale og dyrlægerapporter, journal over anvendelse af veterinærmedicin. Dokumentationen opbevares i to år.

X. Drift

Klager over produktionen

Kontrolparameter:

Klager er registreret som en hændelse på staldblokken.

Dokumentation:

Staldblok. Dokumentationen opbevares i to år.

XI. Transport

Krav til transport til slagteri

Kontrolparameter:

Dyr transporteres kun af transportører, der har underskrevet en transporterklæring.

Dokumentation:

Gyldig transporterklæring. Dokumentationen opbevares i hele gyldighedsperioden.

Bilag 1. Almindelige Betingelser for brug af fællesmærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

Gældende fra: December 2017

De følgende vilkår (herefter benævnt "Almindelige Betingelser") gælder for enhver licens til brug af fællesmærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" meddelt af Dyrenes Beskyttelse i Danmark (CVR-nr. 21707414) (herefter benævnt "Dyrenes Beskyttelse").

Yderligere vilkår kan følge af vilkårene for en given primærproducents certificering eller de Specielle Betingelser for en Brandowner-licens (herefter samlet benævnt "Øvrige Betingelser"). I tilfælde af konflikt mellem de Almindelige Betingelser og de Øvrige Betingelser, gælder vilkårene ifølge de Øvrige Betingelser.

1. Mærkningsordningen "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

"Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er en frivillig mærkningsordning for bl.a. svine-, kalve-, okse-, får, lamme-, fjerkræ-, bison- og kronvildtkød, mælkebaserede fødevarer samt æg. Betingelserne for mærkning af givne fødevarer med "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" er fastsat af Dyrenes Beskyttelse i de til enhver tid gældende specifikationer for henholdsvis bl.a. svin, kalve, kødkvæg, får og lam, slagtefjerkræ, bison og vildtlevende kronvildt, mælk samt æg (herefter benævnt "Specifikationer").

Deltagelse i mærkningsordningen giver på de af Dyrenes Beskyttelse fastsatte vilkår ret til mærkning af de givne fødevarer med fællesmærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" (herefter benævnt "Mærket"). Mærket er vist i figurmærkeudformning i bilag 1.1.

Dyrenes Beskyttelse er indehaver af alle rettigheder til Mærket, såvel i ordmærke- som i figurmærkeudformning. Mærket er registreret som dansk fællesmærke under registreringsnummer FR 2014 00013.

2. Ansøgning om licens

Primærproducenter (landmænd) henholdsvis andre virksomheder, herunder slagterier, mejerier, fødevarerproducenter, ægpakkerier, fødevarerimportører samt detailhandelsvirksomheder (detaillister), kan efter Dyrenes Beskyttelses modtagelse og skriftlige godkendelse af ansøgning herom opnå ikke-eksklusiv ret til at bruge Mærket.

Hvis Dyrenes Beskyttelse har udformet ansøgningsformularer, skal ansøgere benytte disse i forbindelse med ansøgningen om licens til brug af Mærket. Medmindre andet fremgår af ansøgningen, skal en ansøgning om certificering fra en primærproducent anses for at udgøre en ansøgning om ret til brug af Mærket som primærproducent.

Dyrenes Beskyttelse forbeholder sig at afslå en ansøgning om ret til at bruge Mærket, herunder også selvom betingelserne for certificering eller andre betingelser ifølge en ansøgningsformular eller i øvrigt måtte være opfyldt.

Alle virksomheder, som har fået meddelt licens af Dyrenes Beskyttelse omfattet af disse Almindelige Betingelser, benævnes herefter "Licenstagere".

3. Licensens indhold

En licens til brug af Mærket giver Licenstagerne rettigheder som følger:

Primærproducenters ret til brug af Mærket som primærproducenter

- Primærproducenter certificeret af Dyrenes Beskyttelses kontrolorgan DB Kontrol har i certifikatets gyldighedsperiode ret til at mærke de af certificeringen omfattede fødevarer (emballagen), som den pågældende primærproducent selv har produceret, med Mærket.

Retten til at bruge Mærket gælder kun i forhold til fødevarer, som sælges (i) fra en gårdbutik eller tilsvarende drevet i den pågældende primærproducents navn og for dennes regning og beliggende på en ejendom i Danmark tilhørende den pågældende primærproducent eller (ii) ved stalddørssalg fra en ejendom tilhørende den pågældende primærproducent (sådanne varer herefter benævnt "Egenproducerede Varer"). Primærproducenten kan endvidere bruge Mærket i markedsføringsmateriale for Egenproducerede Varer. En primærproducent kan ikke overdrage sin ret til at bruge Mærket til et senere omsætningsled, og senere omsætningsled af fødevarer produceret af en given primærproducent har således kun ret til at bruge Mærket, såfremt de pågældende senere omsætningsled har fået meddelt en Brandowner-licens (som defineret nedenfor) af Dyrenes Beskyttelse.

Andre virksomheder og primærproducenters ret til brug af Mærket som Brand-owners

- Enhver anden virksomhed, herunder slagterier, mejerier, fødevareproducenter, ægpakkerier fødevareimportører samt detailhandelsvirksomheder (detailister), kan kun anvende Mærket, såfremt den pågældende virksomhed har fået meddelt en Brandowner-licens (varemærkeejerslicens) af Dyrenes Beskyttelse (herefter benævnt "Brandowner-licens"). En certificeret primærproducent skal også have meddelt en Brandowner-licens, såfremt den pågældende ønsker at anvende Mærket på fødevarer (emballage), som den pågældende sælger på anden vis end ved salg fra gårdbutik eller tilsvarende eller ved stalddørssalg omfattet af bestemmelsen umiddelbart oven for, herunder ved salg over internettet eller ved levering af fødevarer (emballerede) mærket med Mærket til detailister m.v.

En Brandowner-licens giver licenstageren ret til at mærke fødevarer (emballagen), hvor den anvendte råvare udelukkende kommer fra primærproducenter, som er

certificeret af Dyrenes Beskyttelses kontrolorgan DB Kontrol (sådanne varer herefter benævnt "Certificerede Varer"). Virksomheden kan endvidere bruge Mærket i markedsføringsmateriale for Certificerede Varer.

Udover, hvad der udtrykkeligt fremgår af de Almindelige Betingelser og/eller de Øvrige Betingelser, opnår Licenstagere ingen ret til at bruge Mærket eller rettigheder til Mærket i øvrigt. Licenstagere må således ikke bruge Mærket på andre måder end udtrykkeligt tilladt i henhold til de Almindelige Betingelser og/eller de Øvrige Betingelser.

En Licenstagere må ikke bruge Mærket uden for Danmark, og en Licenstagere må ikke lade Mærket registrere som varemærke eller søge tilsvarende retsbeskyttelse uden for Danmark. Forudsat at de for brugen af Mærket gældende regler overholdes, er intet i disse Almindelige Betingelser til hinder for salg over internettet af fødevarer mærket med Mærket og/eller for passivt salg af fødevarer mærket med Mærket. Licenstagere anerkender, at Dyrenes Beskyttelse er og skal være indehaver af alle rettigheder til Mærket.

Der skal ikke tilkomme Licenstagere ret til at påtale krænkelse af rettighederne til Mærket, men Licenstagere skal uden ugrundet ophold skriftligt give Dyrenes Beskyttelse meddelelse herom, såfremt de får kendskab til tredjemands uberettigede brug af Mærket.

4. Brug af Mærket

Licenstagere skal altid bruge Mærket i overensstemmelse med de i de Almindelige Betingelser og de Øvrige Betingelser til enhver tid gældende vilkår.

Licenstageres brug af Mærket skal endvidere altid ske i overensstemmelse med de krav, som følger af den til enhver tid gældende designmanual for Mærket (herefter benævnt "Designmanualen"). Der er i Designmanualen blandt andet fastlagt krav til udformningen af Mærket, farvevalg, størrelse og placering på emballage.

Emballager og markedsføringsmaterialer, hvor Mærket bruges, skal godkendes skriftligt af Dyrenes Beskyttelse før tryk, digital udgivelse etc.

Dyrenes Beskyttelse kan herudover fastlægge særlige krav til brug af Mærket som vilkår for en given licens.

NB! Mærke samt Designmanual kan rekvireres hos Dyrenes Beskyttelse.

Der må ikke i markedsføring eller på anden måde, herunder i varedeklARATIONER, gives indtryk af, at Dyrenes Beskyttelse hæfter for en garantiforpligtelse, som følger af garantierklæringer eller lignende vedrørende varer mærket med Mærket.

Licenstagere skal sørge for, og er over for Dyrenes Beskyttelse ansvarlig for, at enhver brug af Mærket sker i overensstemmelse med eventuelle lovgivningsmæssige eller øvrige regulatoriske krav.

5. Opsigelse af licens

Begge parter kan til enhver tid frit opsig en Licenstagers licens til at bruge Mærket med mindst 3 måneders varsel til den første i en kalendermåned.

6. Væsentlig misligholdelse og bod

Ved en Licenstagers væsentlige misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket, kan Dyrenes Beskyttelse hæve licensaftalen i forhold til den pågældende Licenstag med øjeblikkelig virkning.

Uanset, om Dyrenes Beskyttelse hæver licensaftalen, er en Licenstag altid erstatningsansvarlig over for Dyrenes Beskyttelse for tab, som er en følge af Licenstagens væsentlige misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket.

I tilfælde af en Licenstagers væsentlige misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket, som fortsætter efter at Dyrenes Beskyttelse har meddelt den pågældende Licenstag et skriftligt påbud om at rette for sig, kan Dyrenes Beskyttelse pålægge den pågældende Licenstag en konventionalbod stor DKK 50.000 pr. misligholdelse. I tilfælde af en fortsat misligholdelse betales konventionalbod stor DKK 50.000 pr. påbegyndt uge. Dyrenes Beskyttelse kan kræve erstatning for ethvert tab, som er en følge af den pågældende væsentlige misligholdelse, hvis og i den udstrækning tabet overstiger den samlede konventionalbod. Hvis konventionalbod ikke gyldigt kan opkræves, kan Dyrenes Beskyttelse kræve erstatning for det fulde tab.

Betaling af konventionalbod berettiger ikke til at fortsætte den retsstridige adfærd.

Det følgende er altid væsentlig misligholdelse af vilkårene for brug af Mærket:

- Brug af Mærket i strid med kravene i Designmanualen.
- Brug af Mærket på eller i forbindelse med varer, som ikke er fremstillet i overensstemmelse med Specifikationen, eller som i øvrigt ikke er omfattet af licensen.
- Brug af Mærket i markedsføringsøjemed på en måde, der kan være vildledende.
- Væsentlig forsinkelse med indrapportering af salgsvolumen eller andre indrapporteringspligtige værdier og/eller med betaling til Dyrenes Beskyttelse af eventuelt vederlag for brug af Mærket.
- Enhver anden overtrædelse af de Almindelige Betingelser, de Øvrige Betingelser og/eller andre nugældende eller senere af Dyrenes Beskyttelse fastlagte regler for brug af Mærket.

7. Licensens ophør af andre grunde end opsigelse eller væsentlig misligholdelse

En Licenstagers rekonstruktionsbehandling, konkurs, gældssanering, likvidation, forretningsoverdragelse eller lignende skal øjeblikkeligt skriftligt meddeles Dyrenes Beskyttelse. I tilfælde af en af de førnævnte omstændigheders indtræden er Dyrenes Beskyttelse berettiget til med øjeblikkelig virkning at opsiges Licenstagers licens.

Ved forretningsoverdragelse skal også forstås overdragelse af den bestemmende indflydelse i et aktie- eller anpartsselskab eller en anden form for juridisk person.

8. Konsekvenser af licensens ophør

Ved licensens ophør skal Licenstagere omgående og af egen drift standse enhver brug af Mærket, herunder i reklametryksager og på internettet eller i forbindelse med Markedsføringsaktiviteter, der indeholder Mærket eller refererer til det.

Ved licensens ophør skal Mærket endvidere omgående fjernes fra emballage m.v., og ingen vare må i det hele taget sælges under brug af Mærket efter licensens ophør.

9. Ansvarsfraskrivelse og skadesløsholdelsesforpligtelse

Mærket licenseres på "as is"-basis.

Dyrenes Beskyttelse fraskriver sig ethvert ansvar overfor Licenstagere, som måtte udspringe af eller have forbindelse til aftalen om Licenstagers brug af Mærket. Ansvarsfraskrivelsen omfatter, men er ikke begrænset til, ansvar for tab, som måtte være en følge af, at Licenstagere ikke kan bruge Mærket som forudsat, samt ansvar for alt andet direkte og indirekte tab, herunder drifts- og omsætningstab.

En Licenstagere skal straks efter påkrav skadesløsholde Dyrenes Beskyttelse for ethvert krav fra tredjemand, herunder produktansvarskrav, og for Dyrenes Beskyttelses sagsomkostninger m.v., som på nogen måde, direkte eller indirekte, måtte være en følge af eller have forbindelse med Licenstagers brug af Mærket.

10. Overdragelse

Licenstagere kan ikke overdrage, herunder ved sublicens, rettigheder eller forpligtelser uden Dyrenes Beskyttelses forudgående skriftlige godkendelse.

Dyrenes Beskyttelse kan frit overdrage sine rettigheder og/eller forpligtelser.

11. Lovvalg og værneting

Enhver aftale omfattet af disse Almindelige Betingelser er underkastet dansk ret, idet der skal bortses fra dansk rets internationalprivatretnlige regler, som måtte føre til et andet resultat.

Enhver tvist mellem Dyrenes Beskyttelse og en licenseret bruger af Mærket, som udspringer af eller vedrører parternes aftale vedrørende brugen af Mærket, som ikke kan bilægges ved forhandling, skal indbringes for Sø- og Handelsretten. Hvis Sø- og Handelsretten afviser sagen, skal den indbringes for Københavns Byret.

12. Ændringer

Nærværende Almindelige Betingelser, de Øvrige Betingelser og/eller Designmanualen kan af Dyrenes Beskyttelse til enhver tid ændres. Væsentlige ændringer skal varsles med mindst 3 måneders varsel til den første i en kalendermåned.

Ændringer skal af Dyrenes Beskyttelse meddeles skriftligt til den adresse, som er angivet som Licenstagers adresse i en ansøgning om licens.

Bilag 1.1

Mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

**ANBEFALET AF
DYRENES
BESKYTTELSE**



Bilag 2. Leveringserklæring til slagteri – kreaturer

vedrørende levering af kreaturer til slagtning omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse". (Erklæringen skal ledsage dyrene under transport til slagteriet og afleveres til modtagekontrollen på slagteriet).

Leverandør: Navn: _____

Adresse: _____

CHR-nummer: _____ Leverandør nummer: _____

Slagteri/distributør:

Navn: _____

Adresse: _____

CHR-nummer: _____

Er besætningen under offentligt tilsyn for salmonella (sæt kryds): Nej _____ Ja _____

Undertegnede erklærer hermed, at kreaturer med følgende CKR-numre 9(10 cifre):

5 (6) cifre	4 cifre	5 (6) cifre	4 cifre	5 (6) cifre	4 cifre

er leveret fra min besætning den (dato) _____ kl. _____

Dato

Underskrift, Sælger

Denne erklæring skal ledsage dyrene under transport til slagteriet og afleveres til modtagekontrollen. Erklæringen skal opbevares i mindst 2 år.

Forbeholdt slagteriets modtagekontrol:

Afleveringstidspunkt kl. _____ Transporttid _____ Vognens reg. nr. _____

Er der brugt savsmuld efter gældende forskrifter _____ Vognlads reg. nr. _____

Undertegnede kvitterer hermed for kontrol af ovenstående

Dato: _____

Underskrift

Bilag 3. Transporterklæring

Transport af dyr til slagteri omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse".
Erklæringen omfatter dyr, der transporteres fra:

Navn (producent): _____

Adresse: _____

CHR-nummer: _____ Leverandørnummer: _____

Undertegnede transportansvarlige erklærer hermed, at dyr fra ovennævnte producent vil blive transporteret under overholdelse af følgende krav:

1. Transportvej og transporttid

- a. Dyr transporteres direkte fra producent til slagteri uden aflæsning undervejs
- b. Transporttiden overstiger ikke otte timer. Såfremt der ikke findes slagtefaciliteter for kreaturer som kan nås inden for 8 timer (f.eks. fra Bornholm), kan længere transporttid dog tillades, såfremt at kreaturerne bringes til nærmeste godkendte slagtefacilitet

2. Håndtering

- a. Dyrene skal transporteres løse (dvs. ikke bundne)
- b. Der anvendes ikke elektriske drivstokke

3. Transportvognen

- a. Der anvendes en transportvogn:
 - i. der er forsynet med lift og har fuld luftaffjedring på alle aksler
 - ii. hvor gulvet har gummibelægning eller en lignende belægning med samme isolerende, støjdæmpende og skridsikre egenskaber
- b. Dyr transporteres ikke i containere

Navn (transportansvarlig): _____

Adresse: _____

Undertegnede transportansvarlige indestår for, at ovenstående krav overholdes ved transport af dyr til slagtning omfattet af mærket "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse" fra ovenstående producent.

Dato

Underskrift, Transportansvarlig

Denne erklæring er gyldig i 5 år, opbevares i gyldighedsperioden af producenten og vises på forlangende til DB Kontrol. Den transportansvarlige opbevarer en kopi af erklæringen.